

Deyimler

1. Aşağıda verilen deyimleri anlamları ile eşleştirelim.

1. İğne ipliğe dönmek

Bir işe yaramak, yararlı olmak.

2. İçtikleri su ayrı gitmemek

Geçimini bir başkasından sağlamak

3. Makbule geçmek

Ev ve aile düzenini bozmak.

4. Soluk aldirmamak

Bir kişi ya da varlıkta kusur bulunduğunu kabul etmemek

5. Sirtından geçinmek

Bir işi beklenen koşul gerçekleşinceye kadar bekletmek.

6. Tıpiş tıpiş gitmek

Birini dinlendirmeden çalıştırmak.

7. Toz kondurmamak

Çok zayıflamış olmak.

8. Yuvasını bozmak

İstemediği halde gitmek zorunda olmak.

9. Bacası tütmez olmak

Çok samimi olmak.

10. Askıya almak

Ailesi, yuvası dağılmak.

2. Aşağıda verilen kelimelerin yanlarına gelecek sözcüklerden deyim oluşturmayacak olanları işaretleyelim.

Göz

- ü patlamak
- e girmek
- e almak
- ünü ovuşturmak
- e batmak
- e çarpmak
- den kaybolmak
- den uzaklaşmak

Dört

- elle sarılmak
- dörtlük
- dönmek
- beklemek
- söylemek
- ayak üstüne düşmek
- gözle beklemek
- kulak kesilmek

3. Aşağıda anlamlarıyla birlikte verilen deyimleri anlamlarına uygun şekilde birer cümlede kullanalım.

📌 Hâlden anlamak (Bir kimsenin durumunu bilip ona göre davranmak)

📌 Saman altından su yürütmek (Yaptığını kimseye belli etmeden ortalığı karıştırmak.)

📌 El üstünde tutulmak (Birilerinden çok sevgi saygı görmek)

📌 Bağına taş basmak (Kimseye sıkıntısını söylemeden her türlü sıkıntıya katlanmak)

📌 Aklını başına almak (Daha önceki davranışları bırakıp akıllıca hareket etmek)

📌 Gözü yememek (Bir işi yapmak gücünü kendinde bulamamak)

📌 Toz olmak (Ortadan kaybolmak)

📌 Yakışık almamak (Uygun düşmemek)

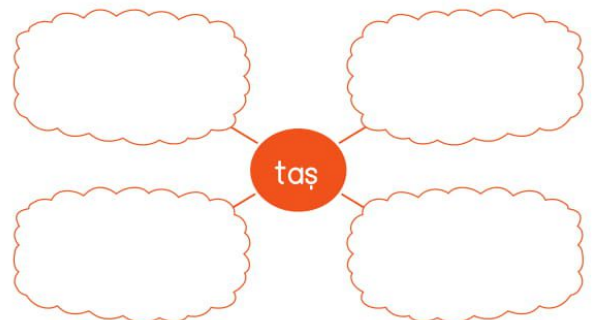
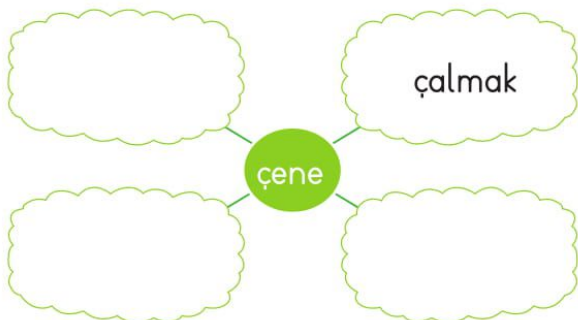
📌 İleri gitmek (Sözde ve davranışta ölçüyü kaçırmak)

📌 İçi açılmak (Gönlü ferahlamak, iç sıkıntısı dağılmak)

4. Aşağıda verilen kelimelerle ilgili örnekteki gibi deyimler yazalım.

Öğrendiklerimizi Pekiştirelim - 6

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "Bir yere iyice yerleşmek." anlamında bir deyim kullanılmıştır?

- A. Yeni gelen öğretmen bize kök söktürüyor.
- B. Üç kuşaktan beri İstanbul'a kök salmışlardı.
- C. Usta çıracağına işini kökten öğretiyordu.
- D. Yeni taşındığımız eve iyice yerleştik.

2. "İlk göz ağrısı" deyimini ne için kullanılır?

- A. İlk doğan evlat
- B. Son doğan evlat
- C. Geçirilen ilk hastalık
- D. Geçirilen son hastalık

3. Aşağıdaki "göz" kelimesinin kullanıldığı cümlelerden hangisinde deyim yoktur?

- A. Gidecektim ama gözüm korktu.
- B. Seni bir yerden gözüm ısıyor gibi.
- C. Hiçbir şeyde gözüm yok, sen yanımda ol yeter.
- D. Çocuğun gözü iltihaplandığı için doktora gittiler.

4. "Dut yemiş bülbüle dönmek" deyiminin anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Kuş gibi hafiflemek
- B. Çok konuşurken birden sesi çıkmaz olmak
- C. Çok ses çıkarmak
- D. Yapayalnız kalmak

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim kullanılmıştır?

- A. Maçta ayağı takılıp düşen çocuğun burnu kırılmış.
- B. Burnum koku almamaya başladı.
- C. Yüzüne göre küçük bir burnu vardı.
- D. Vatanımı anınca burnumun direği sızladı.

6. "Hırsızlık yapan adam kaşla arasında ortalıktan kayboldu." cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir ?

- A. ağız
- B. burun
- C. göz
- D. kirpik

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "taş" kelimesi deyim içinde kullanılmamıştır?

- A. Onun bu yaptıklarım karşısında taş kesildim.
- B. Adam bağıra bağıra taş taş üzerinde bırakmayacağını haykırıyordu.
- C. Mağaradaki tüm taşları toplayıp temizlediler.
- D. Köyden gelen delikanlı taşı sıkça suyunu çıkaracaktı.

8. Aşağıdaki sözcük gruplarından hangisi bir deyim değildir?

- A. Dosta düşmana karşı
- B. Dost ile ye iç, alışveriş etme.
- C. Dostlar alışverişte görsün.
- D. Dostlar başından ırak.

9. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde deyim açıklamasıyla birlikte verilmiştir?

- A. Annem çok sinirlendi, küplere bindi.
- B. Beni hiç dinlemiyor, saman altından su yürütüyordu.
- C. Odanın önünden geçerken söylediklerini duydum. Ağzım açık kaldı.
- D. Çocuk her zamanki gibi laf dinlemiyor, yaramazlıkta sınır tanımıyordu.

10. "Bir işi yaparken ayrıntılara önem veren ve işinde hassasiyet gösteren kişi" için aşağıdaki deyimlerden hangisini kullanabiliriz?

- A. Kılı kırk yarmak
- B. Tereyağından kıl çekmek
- C. Dilinde tüy bitmek
- D. Kırk katır mı, kırk satır mı?

11. "El" sözcüğü aşağıdakilerden hangisinde deyim olarak cümle içerisinde kullanılmamıştır?

- A. Çok eli bol bir insandır.
- B. O kadar cimriydi ki bir şey verirken elleri titriyordu.
- C. Olanlar karşısında elinden bir şey gelmiyordu.
- D. Elden gelen öğün olmaz, o da vaktinde gelmez.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "saman altından su yürütmek" deyiminin açıklaması verilmemiştir?

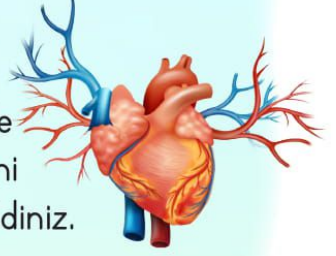
- A. Çok çalışıyor, hiç dinlenemiyordu.
- B. Arkamdan gizli işler çeviriyordu.
- C. Peşimi hiç bırakmıyordu.
- D. Benim hiç farketmeyeceğimi zannediyordu.

Okuma Anlama -5

Hiç Durmadan Çalışan Organ: Kalbimiz

Hiç düşündünüz mü? Acaba hangi organımız olmasa yaşayamayız?

Gerçi bütün organlarımızın ayrı görevleri ve yaşamamızı sürdürmede mutlaka gerekli oldukları alanlar var. Ama bir organımız var ki o işlevini yapmadığında tüm hayat ve tüm organlar durur. Evet o kalp. Doğru bildiniz.

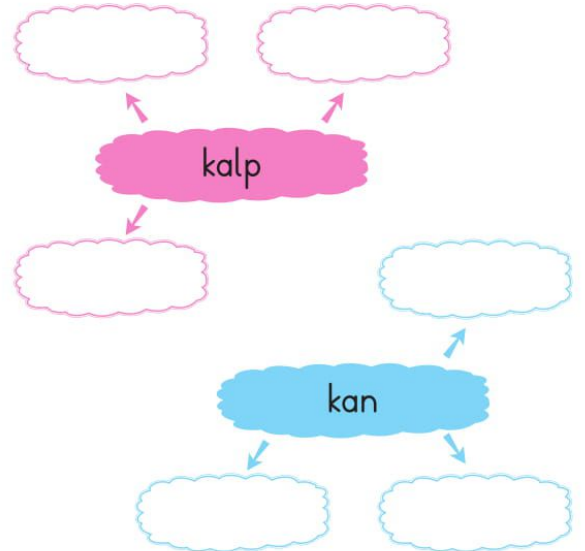
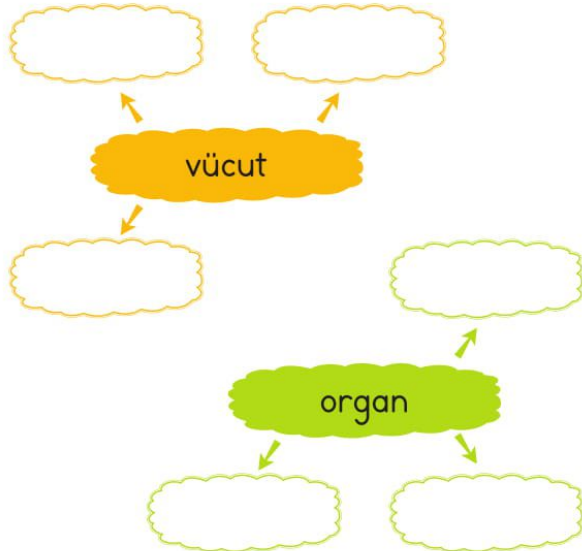
Kalp vücudumuzun sol üst tarafında tüm vücuda kan pompalayan organımızdır. Dört odacıklıdır. Kalbimizin sol tarafında temiz kan -yani bol oksijenli kan- sağ tarafında ise kirli kan -yani karbondioksit miktarı çok olan kan- bulunur. Kirli kan ve temiz kan asla birbirine karışmaz. Her insanın kalbi yaklaşık kendi yumruğu büyüklüğündedir. Kalp durmadan dinlenmeden insan yaşamı boyunca atar, durur.

Kalp ve akciğer arasında sıkı dostluk vardır. Çünkü kalp kirli kanı akciğerlere gönderir. Alveol denilen üzüm salkımına benzeyen yapılara sahip olan akciğerler solunum sisteminin en önemli organlarıdır. Alveoller sayesinde oksijen ve karbondioksit gazı yer değiştirir. Yani kirli kan alveollerde temizlenip damarlar yoluyla kalbe döner.

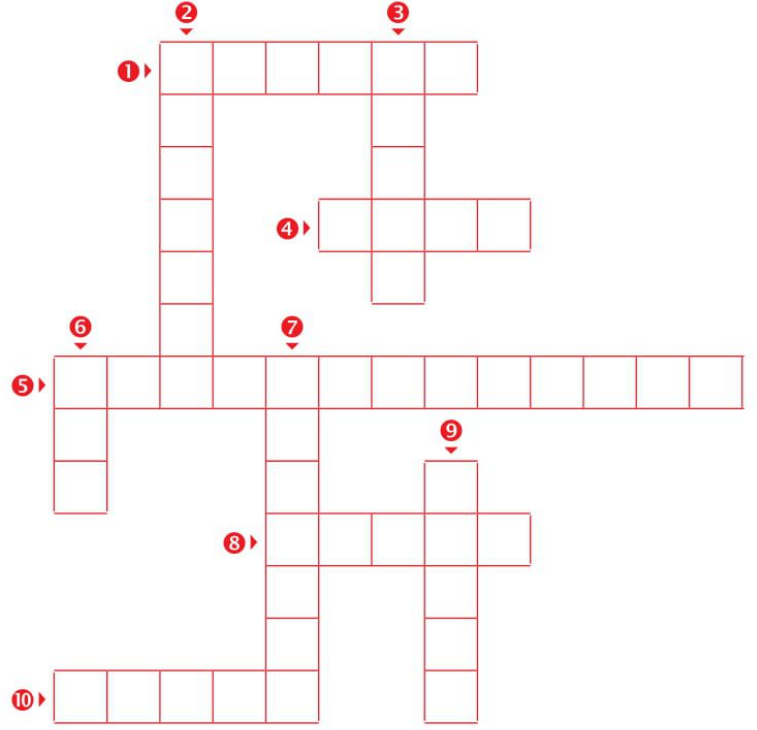
Peki, kalp kanın damarlarda dolaşmasını nasıl sağlıyor dersiniz? Kalbimiz kaslı bir yapıya sahiptir. Bu kaslar kasılıp gevşeyerek kanın damarlarda ilerlemesini sağlar. Böylece hayata bu kaslar sayesinde tutunuruz.

1. Aşağıdaki kelimelerin çağrıştırdığı üçer kelime yazalım.

2. Aşağıdaki bulmacayı metindeki kelimelerden yararlanarak çözelim.

1. Üzüm salkımına benzeyen akciğerlerde bulunan yapı.
2. Solunum organlarımızdan en önemlisi.
3. Dokulardan oluşan özel görevleri olan yapılar.
4. Damarlar aracılığıyla kan pompalayan organ.
5. Bir karbon iki oksijen atomundan oluşan bileşik.
6. Kemikleri saran hareketi sağlayan yapı.
7. Yeryüzünde canlıların yaşaması için gerekli olan gaz.
8. İş görme yetisi, görev, fonksiyon.
9. Kirli kelimesinin zıttı.
10. Tüm kelimesinin eş anlamlısı

3. Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Hangi organımız olmazsa yaşayamayız?

☐ Kalp	☐ Akciğerler
☐ Mide	☐ Beyin
2. Kalp vücudun ne tarafında bulunur?

☐ Sağ üst	☐ Sol üst
☐ Sağ alt	☐ Sol alt
3. Kalpte kaç odacık bulunur?

☐ 2	☐ 3
☐ 4	☐ 5
4. Kalbe gelen kirli kan ve temiz kana ne olmaz?

☐ Asla ayrılmazlar
☐ Asla birbirlerine yetişemezler.
☐ Asla birbirlerine karışmazlar.
☐ Asla akmazlar
5. Her insanın kalbi yaklaşık ne kadardır?

☐ Ceviz kadar
☐ Elma kadar
☐ Kendi midesi kadar
☐ Kendi yumruğu kadar
6. Kalp ile hangi organın sıkı bir dostluğu vardır?

☐ Mide	☐ Karaciğer
☐ Akciğer	☐ Böbrek
7. Alveol denilen yapı neye benzetilerek anlatılmıştır?

☐ Elma	☐ Üzüm
☐ Erik	☐ Kiraz
8. Kalp kanın damarlarda gezinmesini hangi özelliğiyle sağlamaktadır?

☐ Kaslı olması	☐ Küçük olması
☐ Güçlü olması	☐ Çalışkan olması